

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 165/05-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. júna 2005 predbežne prerokoval sťažnosť RNDr. E. K., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody, ktorou namieta porušenie jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 1 a 2, čl. 49 a čl. 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 1 T 11/98 zo 6. júna 1999 v spojení s rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 To 76/99 z 15. decembra 1999, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť RNDr. E. K. o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. mája 2005 doručená sťažnosť RNDr. E. K. (ďalej len „sťažovateľ“), v ktorej namieta porušenie jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 1 a 2, čl. 49 a čl. 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“)

sp. zn. 1 T 11/98 zo 6. júna 1999 v spojení s rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 To 76/99 z 15. decembra 1999.

Sťažovateľ uviedol, že má „... pozbavenú osobnú slobodu podľa takej právnej kvalifikácie trestného činu, ktorú trestný zákon nepozná. Obviňovať, vysloviť vinu a ukladať výkon trestu odňatia slobody podľa § 140 ods. 1, ods. 4 písm. b) Tr. z. (chybná je kombinácia ods. 1 a ods. 4) zákon neumožňuje, lebo ods. 4 je aplikovateľný výslovne iba na trestné činy, vymenované v ods. 2 § 140 Tr. z. a nie na trestné činy, ktoré sú uvedené v ods. 1 § 140 Tr. z. Napriek horeuvedeným od 4. feb. 2000 vykonávam trest odňatia slobody (10 rokov) na základe súdneho rozhodnutia KS v BB sp. zn. 1 T 11/98 v spojení s rozsudkom NS v Ba sp. zn. 4 To 76/99 podľa § 140 ods. 1, ods. 4 písm. b) Tr. z., a tým sú porušované moje základné práva a slobody priebežne každým dňom vo výkone trestu odňatia slobody. Základné práva sú garantované v druhej hlave ústavy a podľa čl. 12 ods. 1 sú nepremlčateľné. (...)

Nepremlčateľnosť znamená, že tieto práva nezanikajú spôsobom bežným v súkromnom práve, t. j. ich nevyužitím alebo neuplatnením v určitej lehote (napr. do dvoch mesiacov). Inak povedané, neuplatnením nároku nemôže ich subjekt o ne prísť vo vzťahu k štátnej moci a tá sa nemôže na takúto skutočnosť odvolať (napr. § 53 zákona o ústavnom súde). Zdôrazňujem, že aj keď ku pozbaveniu mojej osobnej slobody došlo síce na základe chybného rozsudku KS v B.B. a NS v Ba, ale porušovanie mojich namietaných základných práv a slobôd pretrváva a pokračuje priebežne s výkonom trestu odňatia slobody“.

Sťažovateľ vidí porušenie čl. 17 ods. 2 ústavy v tom, že má pozbavenú osobnú slobodu inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon, a poukazuje na to, že „Platný trestný zákon neumožňuje žiadny spôsob kvalifikovania trestného činu s kombináciou ods. 1., 4 § 140 Tr. z., a preto ani neexistuje žiadny zákonný dôvod na pozbavenie osobnej slobody na 10 rokov podľa § 140 ods. 4 Tr. z.“.

Podľa sťažovateľa v jeho prípade „... trestnosť činu nebola posúdená podľa platného zákona od podania obžaloby a súdy neuložili ani trest odňatia slobody, podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný (porušenie čl. 49 a čl. 50 ods. 6 ústavy)“.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd zastavil s okamžitou platnosťou jeho výkon trestu odňatia slobody, zabránil v pokračovaní porušovania jeho základných práv a slobôd, zrušil rozsudok krajského súdu sp. zn. 1 T 11/98 zo 6. júna 1999 a rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 4 To 76/99 z 15. decembra 1999, ako aj všetky s nimi súvisiace rozhodnutia a nariadenia, priznal mu primerané finančné zadostučinenie a vyslovil porušenie označených základných práv a slobôd.

Sťažovateľ zároveň v sťažnosti žiada, aby mu v konaní pred ústavným súdom bol ustanovený právny zástupca.

II.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, nepripustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené.

Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľa sa ústavný súd oboznámil s obsahom spisov vedených na ústavnom súde pod sp. zn. IV. ÚS 99/04 a sp. zn. II. ÚS 150/04, ktorých predmet tvoria taktiež sťažnosti sťažovateľa namietajúce porušenie jeho základných práv a slobôd napadnutým rozsudkom krajského súdu v spojení s napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu. V konaní sp. zn. IV. ÚS 99/04 ústavný súd uznesením z 1. apríla 2004 sťažnosť sťažovateľa odmietol z dôvodu, že bola podaná oneskorene. Zo spisu ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 99/04 vyplýva, že rozsudok krajského súdu sp. zn. 1 T 11/98 v spojení s rozhodnutím najvyššieho súdu sp. zn. 4 To 76/99 nadobudol právoplatnosť 15. decembra 1999. V konaní sp. zn. II. ÚS 150/04 ústavný súd uznesením z 30. júna 2004 odmietol sťažnosť sťažovateľa pre neprípustnosť [§ 24 písm. a) zákona o ústavnom súde] z dôvodu, že sťažovateľ namietal porušenie svojich práv tými istými rozhodnutiami krajského súdu a najvyššieho súdu, ako v konaní vedenom na ústavnom súde pod sp. zn. IV. ÚS 99/04, teda že sťažnosť sa týka veci, o ktorej ústavný súd už pri predbežnom prerokovaní rozhodol, pričom ani v opakovanej sťažnosti podmienky prijatia sťažnosti na ďalšie konanie neboli splnené.

Pretože v posudzovanej sťažnosti namieta sťažovateľ porušenie svojich práv tými istými rozhodnutiami krajského súdu a najvyššieho súdu ako v konaniach vedených na ústavnom súde pod sp. zn. IV. ÚS 99/04 a II. ÚS150/04 o jeho predchádzajúcich sťažnostiach, ústavný súd konštatoval, že sťažnosť sa opäť týka veci, o ktorej ústavný súd už pri predbežnom prerokovaní rozhodol, konštatujúc, že ani v tejto opätovnej sťažnosti podmienky prijatia sťažnosti na ďalšie konanie neboli splnené.

Ústavný súd v nadväznosti na uvedené poznamenáva, že rozhodnutie o odmietnutí návrhu na začatie konania pre jeho oneskorené podanie je rozhodnutím „o podmienkach konania“, ktoré má na mysli citované ustanovenie § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde. Nejde však o podmienku konania, ktorú možno dodatočne splniť v ďalšom návrhu, ktorým

sa napadá rovnaké právoplatné rozhodnutie, aké bolo napadnuté v predchádzajúcom návrhu, ktorý bol odmietnutý ako oneskorene podaný (IV. ÚS 36/03).

Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol z dôvodu, že táto nie je podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde prípustná.

Ústavný súd napokon dodáva, že sa nemohol stotožniť s argumentáciou sťažovateľa, ktorý odvolávajúc sa na nepremlčateľnosť základných práv a slobôd (čl. 12 ods. 1 ústavy) tvrdí, že nepodaním sťažnosti v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde nemôže „... o ne prísť vo vzťahu k štátnej moci a tá sa nemôže na takúto skutočnosť odvolať...“.

Ústavný súd je štátny orgán (nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti) a jeden zo základných princípov právneho štátu, ktorý je pozitívne zakotvený v čl. 2 ods. 2 ústavy, vyjadruje, že štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Ústavný súd pri svojej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil právny názor, že sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (napr. I. ÚS 33/02, II. ÚS 29/02, III. ÚS 55/02, III. ÚS 114/03). Jednou zo zákonných podmienok pre jej prijatie na ďalšie konanie je jej podanie v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu do základných práv alebo slobôd sťažovateľa.

Lehotu dvoch mesiacov od kvalifikovanej právnej skutočnosti, t. j. v danej veci od právoplatnosti napadnutých rozhodnutí, ktorú pre podanie sťažnosti podľa čl. 127 ústavy ustanovuje § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, nemožno odpustiť ani predĺžiť (napr. I. ÚS 84/02). Ide totiž o lehotu kogentnú (pozri napr. IV. ÚS 14/03, IV. ÚS 96/05), čo znamená, že ak pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd zistí, že už uplynula, nemôže sa už z tohto dôvodu na základe sťažnosti podanej podľa čl. 127 ústavy zaoberať opodstatnenosťou námietok o porušení základného práva zaručeného v ústave alebo

v príslušnej medzinárodnej zmluve o ľudských právach a základných slobodách (mutatis mutandis I. ÚS 110/03).

Iný výklad by viedol k tomu, že sťažovateľ by sťažnosť mohol vždy včas podať v dobe, ktorú si sám zvolí, čo je podľa názoru ústavného súdu neprijateľné.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa žiadosťou sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. júna 2005